

30. 12. 2024. godine

Bosna i Hercegovina

**DRŽAVNA REGULATORNA KOMISIJA
ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU**

IZVJEŠĆE

**DRŽAVNE REGULATORNE KOMISIJE ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU
O PROVOĐENJU ZAKONA O SLOBODI PRISTUPA INFORMACIJAMA
NA RAZINI INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE
U 2024. GODINI**

Tuzla, prosinca 2024. godine

Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK) je neovisna i neprofitna institucija Bosne i Hercegovine, koja ima nadležnosti i odgovornosti nad prijenosom električne energije, operacijama prijenosnog sustava i međunarodnom trgovinom električnom energijom, kao i nad proizvodnjom, distribucijom i opskrbom kupaca električne energije u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine. DERK je osnovala Parlamentarna skupština BiH donošenjem Zakona o prijenosu, regulatoru i operateru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11) i imenovanjem članova Komisije.

Zakon o slobodi pristupa informacijama na razini institucija Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, broj 61/23) propisuje obvezu institucija Bosne i Hercegovine u vezi izrade godišnjeg izvješća, koji obvezno uključuje i evidenciju o broju primljenih zahtjeva, vrsti traženih informacija, broju donesenih rješenja, broju konačnih rješenja, broju zahtjeva po kojima nisu donesena rješenja i načinu postupanja institucije BiH.

U tom smislu se ističe da **Državnoj regulatornoj komisiji za električnu energiju nije upućen niti jedan zahtjev za pristup informacijama u razdoblju od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2024. godine.** Međutim, tijekom 2024. godine dostavljen je značajan broj novinarskih upita kojim su traženi različiti podatci iz energetskeg sektora ili mišljenja i stavovi o aktualnim temama, na koje je odgovarano istog ili najkasnije sljedećeg dana.

Državna regulatorna komisija za električnu energiju djeluje u skladu s načelima objektivnosti, transparentnosti i jednakopravnosti. Ta temeljna načela posebno dobivaju na značenju u komunikaciji s javnošću – transparentnost uspostavlja kredibilitet koji podrazumijeva veću stabilnost u regulativi, a stabilnost povećava mogućnost realizacije potrebnih investicija. Transparentnost je više nego jednostavno javno donošenje odluka ili objavljivanje pisanog zapisa o odluci.

Transparentnost pretpostavlja značajno sudjelovanje i utjecaj onih kojih se odluke tiču. Shodno tome, transparentnost zahtijeva aktivno sudjelovanje javnosti u procesu donošenja odluka, ne samo mogućnost pitanja i komentiranja, već zahtijeva dovoljan pristup informacijama kako bi se omogućilo podnošenje suštinskog komentara. Konačno, dobro informirana javnost, odnosno svi sudionici u sektoru razumiju i koriste mogućnosti koje se pružaju na tržištu električne energije.

Komunikacija s javnošću ima značajnu ulogu u kreiranju percepcije društva, odnosno načina razumijevanja djelovanja svih institucija od strane javnosti. Način komunikacije ima poseban značaj u vremenu reformskih procesa i strukturalnih promjena. Procesi liberalizacije i tranzicije sektora, deregulacije i otvaranja tržišta električne energije nužno zahtijevaju, kako pravovremeno informiranje javnosti o ključnim fazama, tako i kontinuiranu komunikaciju i edukaciju svih ključnih aktera o reformi i načinu funkcioniranja sektora u cjelini. Dobra je praksa regulatornih komisija da provode aktivnosti komunikacije s javnošću kako bi objasnile i pojasnile promjene u sektoru energije. Shodno tome i u Bosni i Hercegovini Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK), Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (FERK) i Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske (RERS), kao nepristrasne organizacije koje, regulirajući odnose u sektoru i na tržištu energije, štite interese kupaca, imaju jednu od ključnih uloga u podizanju svijesti javnosti o promjenama u sektoru i aktivnostima regulatora u procesu liberalizacije. U tom smislu, Državna regulatorna komisija za električnu energiju je postupala u skladu s *Planom komunikacije i odnosa s javnošću*, čineći dodatni iskorak da se na jednostavan i razumljiv način svim zainteresiranim stranama objasne vrlo kompleksne teme energetskeg sektora.

Prepoznajući važnost slobodnog pristupa informacijama, kao suštinskog obilježja transparentnog i odgovornog rada bilo kojeg javnog organa, i ostajući opredijeljen da trajno djeluje

u tom pravcu, DERK omogućava široj javnosti puni uvid u rad i procese odlučivanja, ne zadržavajući se samo u okvirima obveza na ovom polju koje stipulira *Zakon o slobodi pristupa informacijama na razini institucija Bosne i Hercegovine*. Ova svoja nastojanja DERK realizira pravovremenim objavljivanjem svih relevantnih informacija na zvaničnoj internet prezentaciji www.derk.ba, ali i u pisanim medijima, kroz prezentacije nacrtu svojih akata, te obavijesti i pozive javnosti da sudjeluje u njihovom kreiranju.

U skladu s člankom 4.10. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sustava električne energije u Bosni i Hercegovini, Državna regulatorna komisija za električnu energiju priprema godišnje izvješće o radu, koji se dostavlja Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH.

Izvješće o radu DERK-a:

- rezimira ključne aktivnosti Državne regulatorne komisije za električnu energiju u relevantnoj godini i prati proces približavanja Bosne i Hercegovine europskim standardima funkcioniranja tržišta električne energije,
- omogućava saznanja o osnovnim pokazateljima elektroenergetskog sustava, o karakteristikama, promjenama i cijenama na tržištu električne energije u regiji i Bosni i Hercegovini,
- pruža najvažnije informacije o energetske asocijacijama koje imaju poseban značaj za regulatorna tijela, s naglaskom na institucije Energetske zajednice, u čijem je Regulatornom odboru i tematskim skupinama DERK zastupljen.

Izvješće o radu Državne regulatorne komisije za električnu energiju slijedi pristup izvješćivanja regulatornih tijela u Europskoj uniji i zahtjeve Energetske zajednice, s prilagođavanjima koja izražavaju specifičnosti regulatornog okvira u Bosni i Hercegovini.